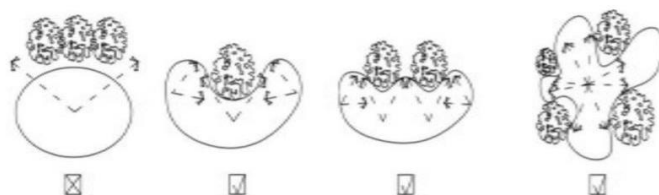
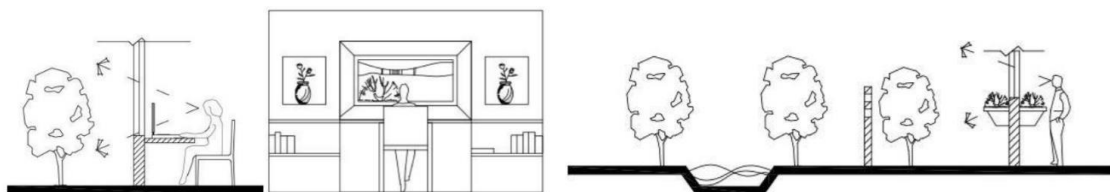

« خلاصه مقالات مطالعه شده در مورد طراحی مجتمع مسکونی »

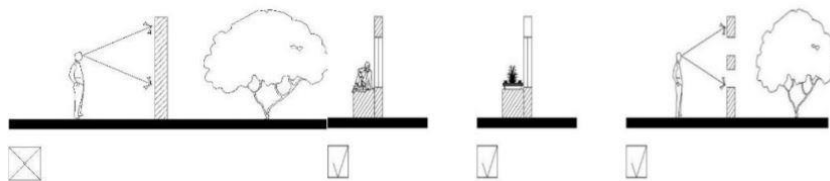
- از راه های ایجاد حس تعلق، مناسب بودن فضای عملکردی خانه، وجود مکان هایی برای تعامل همسایگان، وجود شرایط مناسب برای گذراندن اوقات فراغت و لذت بردن از حیاط ها می باشد. [۱]
- هر چقدر میزان رضایت از فضا بیشتر باشد، احساس تعلق خاطر بیشتر شده و فرد، لذت بیشتری از فضا می برد. [۱]
- واحد همسایگی باید دارای فضای باز، کاربری های خدماتی، فروشگاه های محلی و سیستم خیابان درونی باشد. [۱]
- امروزه مجتمع های مسکونی به پارکینگ بزرگ مبدل شده اند، برای حل این مسئله می توان پارکینگ های جمعی کوچک با گنجایش چند اتومبیل در فواصل مناسب قرار داد. [۱]
- مجزا کردن عابران پیاده از سواره، حفاظت از رانندگان هنگام پیاده شدن از ماشین، به حداقل رساندن مسافت دسترسی از ماشین و وجود جای کافی برای پارکینگ اتومبیل صاحب خانه و مهمان ها از مهمترین الویت ها در طراحی دسترسی می باشد. [۱]
- وجود توالی مناسب آفتاب و سایه در عرصه های عمومی در طراحی مورد اهمیت می باشد. [۱]
- داشتن رضایت و حس سرزندگی تا حد زیادی مرتبط با حضور افراد و تبادل فعال با دیگر ساکنان می باشد. [۱]
- مکانی که تنوع فعالیت و کاربری مختلط داشته باشد، انسان های مختلف را در اوقات گوناگون با منظرهای متنوع به خود جلب میکند و از احساس یکنواختی جلوگیری کرده و باعث سرزندگی مجموعه می شود. [۱]
- یک فضای مناسب عمومی در مجتمع باید دارای بیشترین گوناگونی در مبلمان فضایی و جای نشستن باشد. [۱]
- از راه های تامین آسایش رعایت ملاحظات اقلیمی، قراردادن فعالیت های پر سر و صدا مثل محل بازی کودکان دور از مکان های نشستن، تناسب تراکم های ساختمانی مسکونی و جمعیت مجموعه با مساحت های فضای باز می باشد. [۱]
- اکثر ساکنین به آن دسته از فضاهای عمومی که به محیط زندگیشان نزدیک تر است تمایل بیشتری دارند. [۱]
- از راهکارهای ایجاد سبزی و در نتیجه بهبود شرایط روانی ساکنین، وجود پراکندگی فضای سبز در سطوح عمودی و افقی با در نظر گرفتن ابعاد مناسب و کاربری بخشیدن به خرد فضاهای سبز می باشد مثل استفاده از بام سبز و یا تبدیل حیاط های بزرگ به حیاط های چندمنظوره با مقیاس های مختلف. [۲]
- از دیگر راهکارها، افزایش تخلخل های فضایی (پیش آمدگی و فرورفتگی) در ساختمان برای درگیری بیشتر طبیعت و در نتیجه دید و منظر های متنوع به محیط است. [۲]

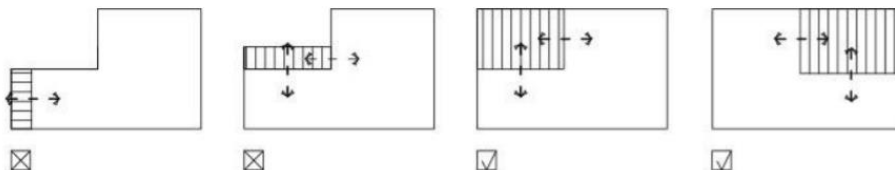
- راهکار دیگر، ایجاد تنوع دید و چشم انداز به عناصر طبیعی در مقیاس های مختلف است مثلاً با کیفیت بخشیدن به بازشوها و طراحی فضاهای کاربردی در اطراف آن یا کاربری بخشیدن به فضای پنجره ها. [۲]

- راهکار بعدی، کاهش دیوار صلب و افزایش گشودگی‌های مطلب (گشودگی‌های دارای منظر و نور مناسب) است به گونه‌ای که دیوار تبدیل به فضا شود و قابلیت حضور طبیعت را داشته باشد. [۲]

- راهکار آخر، تلفیق و امکان گسترش پذیری فضای بسته در فضای نیمه باز است مثلاً با در نظر گرفتن ابعاد متناسب برای تراس و امکان ترکیب پذیرایی با نشیمن جهت گسترش فضاها در فضای نیمه باز. [۲]

- برای حفظ سلامت و ایمنی کودکان باید از رمپ با شیب کم و یا پله با خیز کوتاه و کف وسیع طراحی شود. [۳]
- حرکت کودکان باید در یک جهت محدود شده و منظم باشد تا آنکه مسیری نامنظم و سردرگم، چرا که در این صورت کودکان هرکجا که مایل باشند می روند و باعث افزایش صر و صدا در محیط مجتمع می شوند. [۳]
- در محوطه های آپارتمان به ازای هر ۲۵ مترمربع سطح فضای باز باید یک متر مربع سطح چمن در نظر گرفته شود و همچنین به ازای هر ۳۰ مترمربع سطح فضای باز باید درخت در نظر گرفت. [۵]
- در معابر شرقی-غربی و تا ۳۰ درجه انحراف به طرفین باید قسمتی از کف معبر در پای دیوار جنوبی را به باغچه و فضای سبز اختصاص داد. [۵]
- مجموعه‌های مسکونی حول محور حیاط مرکزی که دارای حیاط های متناسب باشند، بسیار مناسب و مطلوب بوده و از نظر ایجاد روحیه همسایگی و کنترل شرایط اقلیمی نیز نسبت به سایر تیپ ها ارجحیت دارند. [۵]
- سطح زیربنای مجموع واحدهای مسکونی حداکثر معادل ۱۲۰٪ نسبت به سطح زمین مجاز می باشد. [۵]
- مساحت کوچکترین واحد مسکونی نباید از ۸۰ مترمربع کمتر باشد. [۵]
- حداکثر سطح اشغال مجاز در همکف معادل ۳۵٪ سطح کل زمین است. سطوح زیربنای نگهبانی، گلخانه، دوش و رختکن و سرویس های بهداشتی و استخر و فضای سرپوشیده تفریحی کودکان مسئول محدوده فوق نمی شود. [۵]
- احداث محل پارک اتومبیل به تعداد معادل حداقل ۷۵٪ نسبت به تعداد واحدهای مسکونی الزامی است. [۵]
- حداقل سطح خالص پارکینگ به ازای هر اتومبیل ۱۲.۵ مترمربع می باشد. [۵]
- در یک محله مسکونی می بایست تا حد امکان تقاطع ها حذف گردند. بخصوص هنگامی که دو معبر همدیگر را قطع نمایند. بطور کلی، تقاطع های T شکل ترجیح دارند. [۵]
- به منظور ایجاد پرسپکتیوها و مناظر مناسب در یک محله مسکونی، می توان منظر انتهای معبر را مسدود نمود، مثلاً با قراردادن مسجد یا یک مجموعه فرهنگی و یا عناصری طبیعی چون درختان. [۵]
- طراحی باند سواره به صورت منحنی، موجب می شود که از نظر بصری مانع، احساس شده و باعث جلوگیری از سرعت خواهد شد و امنیت ساکنین را نیز افزایش می دهد. [۵]
- فاصله در حدود ۲۱.۵ متر حداقل فاصله قابل قبول برای حریمیت پنجره به پنجره است. [۵]

- فاصله محرمیت در مورد معابر یا فضای باز خصوصی که عابرین در سمت ساختمان مورد نظر دارای دیدی تار از پنجره‌های طبقات بالاتر بوده و عابرینی که معبر پیاده سمت مقابل ساختمان مورد نظر که با وجود دارا بودن دید مستقیم‌تر، در حدود ۱۴ - ۱۳ فاصله دارند نیز قابل قبول است. [۵]
- از راهکارهای مناسب جهت دستیابی و ارتقای سطح خوانایی محیط مسکونی می‌توان به جدول زیر اشاره کرد: [۴]

	<ul style="list-style-type: none"> • استفاده از رنگ و تضاد، تناسب، تقابل و تمایز در فرم و نما و اندازه • استفاده از الگوهای و المان‌های دارای بار معنایی • استفاده از عناصر و اشکال آشنا و یا تداعی کننده برای ساکنین و فراگیری در محوره‌های اصلی • توجه به محوره‌های اصلی فضاها و قرار دادن عناصر با قابلیت نشانه شدن در محوره‌های اصلی • توجه به خط آسمان • استفاده از پنجره و ایوان و سایر عناصر معماری بومی در نما و یا نسبت‌هایی درست • استفاده از اصول هویت بخشی همچون تکرار، تکرار، رشم • پیوستگی فضایی با استفاده از فرم و فضای قابل ادراک و تشخیص • ایجاد عرصه‌ی دید باز برای درک کل مجموعه • تفکیک فضاها و خورد کردن فضا به ابعاد کوچکتر برای درک بهتر فضا 	<p>کالبدی - فضایی</p>
--	--	-----------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد تمهیدات اقلیمی همچون پیلوت ها و بارانگیرها برای استفاده از محیط مجموعه در هر زمانی • بهره‌مندی برابری از نور طبیعی و همچنین تعمین نور کافی در شب به طور مصنوعی 	<p>زیست محیطی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد فضا یا مبلمان مناسب افراد با هر سنی برای افزایش حضور افراد در محیط • مناسب سازی پیاده‌راهها برای حضور پیاده افراد در محیط • استفاده از المان‌هایی متناسب با ادراک افراد با هر سنی • ایجاد فضاهایی برای گروه‌های افراد با هر جنسیتی • ساخت مجموعه برای افرادی با سطح اقتصادی برابر (عدالت اقتصادی) 	<p>انسانی</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • عرصه‌بندی فضاها و برقراری سلسله مراتب فضایی برای جلوگیری از ورود افراد غیر مربوط • دید به عرصه‌ها از داخل خانه و توانایی کنترل محیط مجتمع • ایجاد فضاهای تجمع برای گردهم‌آیی ساکنین و شناسایی یکدیگر از طریق برقراری روابط اجتماعی • نورپردازی مناسب و جلوگیری از ایجاد فضاهایی تاریک و بدون استفاده در محیط مجتمع • جلوگیری از ایجاد مسیرهای غیر قابل کنترل و کم تردد 	<p>محیطی - رفتاری</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • عدالت اجتماعی و شمع‌های دسترسی برابر و مناسب برای ساکنین • پیشبینی مسیرهای رفت‌وآمد برای انواع وسایل نقلیه • پیشبینی تعداد ورودی‌های مجموعه برای دسترسی راحت به خارج مجموعه • امکان استفاده‌ی همه‌ی افراد اعم از معلولین از مجموعه و خدمات آن 	<p>عملکردی</p>

منابع:

۱-مقاله‌ی توجه به مجتمع‌های مسکونی معاصر در کشور با رویکرد تاثیر واحد همسایگی و امکانات محیطی برای ایجاد حس تعلق مکانی ساکنین

۲-مقاله‌ی آشتی دوباره انسان و طبیعت، معماری پایدار رویکردی نو در طراحی آپارتمان مسکونی با هدف افزایش ارتباط با فضای سبز

۳-مقاله‌ی طراحی واحد مسکونی با رویکرد حفظ و افزایش سلامت جسمی و روانی کودکان

۴-مقاله‌ی ارزیابی مولفه‌های تاثیرگذار بر خوانایی محیط در مجتمع‌های مسکونی

۵-سایت اینترنتی نقشه‌شهر (<https://naghsheshahr>)

استاد محترم: دکتر لیلی پریزاده

دانشجو: کیمیا کریمی